

УДК 343.121.4

Шевченко Вадим Іванович
(аспірант ПВНЗ «Європейський університет»)
ORCID ID 0009-0001-0710-1520

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ДОКАЗУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ

Анотація. У статті досліджено проблемні аспекти доказування у кримінальних провадженнях із фокусом на питання належності, допустимості та оцінки доказів. Особливу увагу приділено викликам, пов'язаним із використанням цифрових доказів, їх автентифікацією, збереженням і допустимістю в судовому процесі. Розглянуто питання маніпулювання допустимістю доказів як тактичного інструменту сторін кримінального провадження, зокрема через оспорювання процесуального порядку отримання доказів, подання альтернативних матеріалів та використання процедурних порушень для виключення доказової бази. Проаналізовано проблеми оцінки електронних доказів у кримінальному судочинстві, включаючи автентичність цифрових даних, перевірку джерела їх походження, збереження цілісності та запобігання фальсифікаціям. Визначено, що ефективне використання цифрових технологій, міжнародні стандарти доказування та удосконалення кримінального процесуального законодавства є ключовими факторами підвищення якості кримінального судочинства.

Ключові слова: доказування, належність доказів, допустимість доказів, цифрові докази, кримінальне провадження, маніпулювання доказами, судова експертиза.

Постановка проблеми. У сучасному кримінальному судочинстві питання доказування набуває особливої актуальності у зв'язку зі зростанням складності кримінальних проваджень, трансформацією форм злочинної діяльності та активним впровадженням цифрових технологій у слідчу та судову практику. Незважаючи на наявність нормативного врегулювання, на практиці виникає низка проблем, пов'язаних із тлумаченням понять належності та допустимості доказів, їх оцінкою, автентифікацією та використанням у процесі. Особливу складність становить опрацювання цифрових доказів, які, з одного боку, відкривають нові можливості для встановлення істини, а з іншого – вимагають дотримання специфічних техніко-правових процедур. Поряд із цим, судова практика свідчить про часте використання сторонами процесу тактики маніпулювання допустимістю доказів задля досягнення процесуальних переваг. Усе це обумовлює необхідність ґрунтовного наукового переосмислення чинного підходу до доказування та пошуку нових рішень в умовах цифровізації кримінального процесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика доказування у кримінальному процесі активно досліджувалася у працях таких вітчизняних науковців, як Шумило М. Є. [11], Глотов П. П. [6], Білоус В. П. [5], Капліна О. Г. [7], які зосереджували увагу на загальних теоретико-правових аспектах допустимості, належності та достовірності доказів. Зокрема, Шумило М. Є. акцентував на необхідності чіткої процесуальної регламентації порядку отримання доказів, а Капліна О. Г. досліджувала тактичні особливості оцінки доказової інформації у межах змагального процесу [7; 11]. Окрему увагу приділено питанню цифрових доказів у сучасних дослідженнях таких авторів, як Шокало Н. В. [10], Мельник О. В. [9], Білорус І. А. [4], які аналізують проблеми автентичності, технічної фіксації та юридичної допустимості електронної інформації.

На міжнародному рівні значний внесок у розвиток підходів до цифрових доказів здійснили Дж. Мейсон [3], С. Керр [1] та А. Кершоу [2], які розглядають питання цифрової криміналістики, методів збереження електронних слідів та застосування міжнародних стандартів доказування. Проте, незважаючи на наявність численних досліджень, до цього часу недостатньо напрацьовано узгоджену позицію щодо процесуальної оцінки цифрових доказів у вітчизняному кримінальному процесі, особливо в аспекті їх допустимості, цілісності та можливості фальсифікації. Недостатньо також опрацьовано питання юридичних наслідків процедурних порушень під час отримання доказів, а також тактичного маніпулювання процесуальними нормами в ході кримінального провадження.

Мета статті. Метою статті є комплексне дослідження проблемних аспектів доказування у кримінальних провадженнях, з акцентом на питання допустимості та належності доказів, зокрема цифрових. У межах дослідження передбачається проаналізувати типові порушення процесуального порядку отримання доказів, виявити найбільш поширені способи маніпуляцій з доказовою базою, а також запропонувати напрямки удосконалення кримінального процесуального законодавства з урахуванням викликів, пов'язаних із цифровізацією доказової діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Доказування у кримінальних провадженнях є одним із найбільш складних та відповідальних процесів у кримінальному судочинстві, оскільки від його ефективності залежить обґрунтованість прийняття рішень щодо притягнення особи до кримінальної відповідальності або її виправдання. В умовах постійної еволюції кримінального процесуального законодавства, появи нових форм та методів злочинної діяльності, зростання ролі цифрових доказів та необхідності дотримання міжнародних стандартів захисту прав людини проблематика доказування набуває ще більшої актуальності [4]. Однією з ключових проблем залишається питання належності та допустимості доказів. Доказування у кримінальному процесі базується на чітко визначених критеріях оцінки доказів, серед яких особливе місце займають належність та допустимість. Відповідно до кримінального процесуального законодавства, докази повинні відповідати вимогам, що забезпечують їхню правомірність та використання в судовому розгляді, однак на практиці ці критерії часто стають предметом дискусій і суперечностей [11].

Належність доказів визначається їхньою здатністю підтверджувати або спростовувати певні обставини, що мають значення для кримінального провадження. Іншими словами, доказ вважається належним, якщо він стосується предмета доказування та допомагає встановити фактичні обставини справи. На практиці складність виникає у випадках, коли суди або органи досудового розслідування використовують непрямі або опосередковані докази, що можуть не мати безпосереднього зв'язку з предметом справи. Виникає питання про оцінку доказів у їх сукупності, оскільки навіть ті, що окремо можуть здатися малозначущими, у комплексному аналізі здатні впливати на остаточне рішення суду. Допустимість доказів передбачає, що докази повинні бути отримані відповідно до процесуальних норм та не порушувати конституційних прав і свобод учасників кримінального провадження. Основна проблема допустимості доказів полягає в тому, що закон встановлює жорсткі вимоги до порядку їх збирання, фіксації та використання. Зокрема, докази, отримані внаслідок порушення кримінального процесуального законодавства (наприклад, без санкції суду, шляхом тиску або обману), можуть бути визнані недопустимими та не враховуватися судом [6]. На практиці особливої уваги заслуговують докази, отримані під час негласних слідчих (розшукових) дій, зокрема прослуховування телефонних розмов, відеоспостереження, контроль за комунікацією осіб. Визнання їх допустимими залежить від дотримання процедури їх збирання та санкціонування судом. Часто виникають випадки, коли такі докази отримуються з

порушенням строків судового дозволу або без належного обґрунтування необхідності їх застосування, що стає підставою для визнання їх недопустимими.

Окремою проблемою є оцінка цифрових доказів, таких як дані мобільних пристроїв, електронна переписка, цифрові сліди користувачів у мережі Інтернет. У зв'язку зі швидким розвитком технологій законодавство не завжди встигає належним чином регулювати порядок їх збирання та фіксації, що створює правові колізії при оцінці їх допустимості. Наприклад, питання збереження цифрових доказів, їх цілісності та можливих змін стає ключовим фактором при визначенні їх достовірності. Цифрові докази набули ключового значення у сучасному кримінальному процесі, оскільки значна частина правопорушень пов'язана або супроводжується використанням цифрових технологій. Використання смартфонів, комп'ютерів, електронної пошти, соціальних мереж та месенджерів, банківських онлайн-сервісів створює широкий спектр потенційних доказів, які можуть бути використані під час кримінального провадження. Однак оцінка цифрових доказів супроводжується низкою проблем, пов'язаних із їх допустимістю, автентичністю та методами отримання [9].

Одним із найважливіших аспектів оцінки цифрових доказів є їх автентичність, тобто доведення того, що вони не були змінені, підроблені або сфальсифіковані. Оскільки цифрові дані можуть бути легко змінені або видалені, процес їхнього отримання та збереження повинен відповідати суворим технічним та правовим стандартам. З цією метою використовуються криптографічні алгоритми, цифрові підписи, технології блокчейн, а також спеціалізовані програмні засоби, що дозволяють фіксувати цифрові сліди у незмінному вигляді. Не менш важливим критерієм оцінки цифрових доказів є джерело їхнього походження. Наприклад, дані, отримані з особистих пристроїв підозрюваного або потерпілого, можуть мати значну доказову силу, але їх допустимість залежить від процедури отримання. Якщо дані вилучені без санкції суду, без належного протоколювання чи без залучення експертів, суд може визнати їх недопустимими. Тому важливо дотримуватися вимог кримінального процесуального законодавства щодо доступу до цифрової інформації, її збереження та передачі [8]. Оцінка цифрових доказів також включає перевірку їхньої цілісності. Це означає, що будь-які зміни у файлах, метаданих чи системних журналах можуть впливати на їхню доказову цінність. Наприклад, повідомлення у месенджерах, скріншоти електронної переписки чи записи телефонних розмов можуть бути піддані редагуванню або маніпуляціям. Тому для підтвердження цілісності цифрових доказів використовують хеш-кодування (hash values), яке дозволяє порівнювати оригінальну та аналізовану версію файлу, підтверджуючи відсутність змін [5].

Ще одним критично важливим аспектом є метод збору цифрових доказів. Якщо такі дані були отримані внаслідок незаконного доступу до комп'ютерної системи, порушення конфіденційності листування чи без належного дозволу суду, вони можуть бути визнані недопустимими у кримінальному провадженні. Наприклад, якщо особа без правових підстав проникла у приватний акаунт в соціальній мережі або отримала доступ до електронної пошти шляхом злому, такі докази можуть бути виключені зі справи. Оцінка цифрових доказів також пов'язана із проблемою тлумачення даних. Навіть якщо цифровий доказ є автентичним, його значення може бути різним у контексті кримінальної справи. Наприклад, наявність повідомлення у телефоні підозрюваного ще не означає його безпосередньої причетності до злочину, оскільки необхідно підтвердити, що саме ця особа його відправляла. Аналогічно, дані геолокації можуть вказувати на місцезнаходження пристрою, але не гарантувати, що саме власник телефону перебував у відповідному місці [7]. Значну увагу слід приділяти і перехресній перевірці цифрових доказів. Для підтвердження автентичності електронних даних їх необхідно порівнювати з іншими доказами у справі – свідченнями потерпілих, експертними висновками, матеріальними доказами тощо. Лише системний підхід до аналізу цифрової

інформації дозволяє зробити обґрунтовані висновки щодо її правової значущості. Таким чином, оцінка цифрових доказів є складним і багаторівневим процесом, що вимагає застосування технічних, правових і методологічних стандартів. Автентичність, допустимість, джерело отримання, цілісність, спосіб збору та інтерпретація цифрових даних – усе це визначає їхню доказову силу у кримінальному провадженні. У зв'язку зі швидким розвитком цифрових технологій виникає потреба у вдосконаленні законодавства, розробці уніфікованих стандартів оцінки електронних доказів та підвищенні рівня кваліфікації судових експертів та слідчих у сфері цифрової криміналістики [4].

Проблемним аспектом є й те, що сторони процесу можуть намагатися маніпулювати допустимістю доказів, використовуючи процедурні помилки або технічні порушення як підставу для виключення доказів зі справи. Така тактика часто застосовується у складних кримінальних провадженнях, де сторона захисту прагне визнати важливі докази недопустимими, посилаючись на формальні порушення у їх збиранні. Отже, питання належності та допустимості доказів є однією з центральних проблем доказування у кримінальному провадженні. Визначення належності вимагає глибокого аналізу зв'язку доказу з предметом кримінального провадження, а забезпечення допустимості потребує суворого дотримання законодавчих вимог щодо процедури отримання доказів. Враховуючи швидкий розвиток цифрових технологій та ускладнення методів злочинної діяльності, удосконалення правового регулювання щодо доказування є необхідною умовою підвищення ефективності кримінального судочинства та забезпечення дотримання принципу справедливості [1].

Допустимість доказів є одним із ключових критеріїв їх оцінки в кримінальному процесі, адже тільки ті докази, що отримані законним шляхом і відповідають вимогам кримінального процесуального законодавства, можуть бути використані у судовому розгляді. Однак на практиці питання допустимості доказів нерідко стає предметом маніпуляцій з боку сторін процесу. Маніпулювання допустимістю доказів може використовуватися як тактичний інструмент для впливу на хід кримінального провадження, що ускладнює встановлення об'єктивної істини та може сприяти ухиленню від відповідальності або, навпаки, незаконному обвинуваченню [6]. Одним із найбільш поширених способів маніпуляції є оспорування процесуального порядку отримання доказів. Захист часто заявляє про порушення норм Кримінального процесуального кодексу під час збору доказів, вказуючи на відсутність належної санкції суду, неправильне оформлення протоколів слідчих дій, недотримання процедурних строків або неправомірне втручання в приватне життя особи. Навіть якщо доказ є цілком достовірним, його недопустимість через формальні процедурні порушення може призвести до його виключення з матеріалів справи, що значно послаблює позицію сторони обвинувачення [2].

Ще одним видом маніпуляції є створення ситуації, за якої докази можуть бути визнані отриманими незаконним шляхом. Наприклад, якщо правоохоронці допускають процесуальні порушення при проведенні обшуку чи вилученні речових доказів, сторона захисту може скористатися цим для оспорування допустимості доказів у суді. У деяких випадках такі порушення можуть бути навіть навмисними, коли певні службові особи діють у змові з зацікавленими сторонами для створення процесуальних підстав для виключення доказів. Окрему проблему становить маніпуляція допустимістю цифрових доказів, що особливо актуально у кримінальних провадженнях, пов'язаних із кіберзлочинністю, економічними злочинами, шахрайством або корупцією. Сторона захисту може стверджувати, що отримані електронні докази (переписки, записи телефонних розмов, дані камер відеоспостереження) не є автентичними або були змінені. Використання спеціальних технічних методів зміни цифрових слідів, видалення або редагування інформації, фальсифікація метаданих можуть

ставати причинами сумнівів щодо правомірності таких доказів, навіть якщо вони мають вагомe значення для встановлення істини у справі [3]. Не менш поширеною є тактика подання альтернативних доказів, що суперечать матеріалам справи. Захист може надавати до суду показання свідків, експертні висновки або інші матеріали, які ставлять під сумнів достовірність доказів, отриманих стороною обвинувачення. У таких випадках суд змушений оцінювати суперечливі докази, що ускладнює прийняття обґрунтованого рішення [2].

Маніпулювання допустимістю доказів також може здійснюватися шляхом навмисного затягування процесу. Повторні клопотання про виключення доказів, оскарження процесуальних рішень, вимоги про призначення додаткових експертиз або зміни слідчих груп можуть суттєво впливати на тривалість кримінального провадження, що у деяких випадках дозволяє стороні захисту домогтися вигідного результату, наприклад, через закінчення строків давності. Загалом, маніпулювання допустимістю доказів є серйозною проблемою кримінального судочинства, що може використовуватися як спосіб ухилення від відповідальності або, навпаки, незаконного обвинувачення. Ефективне протидіяння таким маніпуляціям вимагає від суду, сторін кримінального провадження та експертів суворого дотримання процесуальних норм, застосування передових технологій перевірки цифрових доказів та удосконалення механізмів оцінки доказів. Запровадження сучасних стандартів доказування, міжнародних практик аналізу цифрових слідів та підвищення рівня професійної підготовки правоохоронців і суддів може суттєво знизити вплив подібних маніпуляцій на кримінальний процес та сприяти справедливому правосуддю [9].

Сучасні кримінальні провадження також стикаються з проблемою доказування у справах із застосуванням цифрових технологій. Кіберзлочини, використання електронних носіїв інформації як джерела доказів, аналіз метаданих, збереження та автентифікація електронних доказів – усе це потребує від правозастосовних органів спеціальних знань та навичок, а також уніфікації міжнародних стандартів щодо оцінки таких доказів. Відсутність належного законодавчого регулювання процедури отримання цифрових доказів, їхнього дослідження та включення до кримінального процесу створює ризики для правомірності використання таких відомостей у кримінальному провадженні [11]. Ще однією значущою проблемою є оцінка показань свідків та їхня достовірність. Складність підтвердження правдивості свідчень, вплив психологічних факторів на сприйняття подій, можливість навмисного або несвідомого викривлення інформації потребують застосування сучасних методик допиту, використання поліграфологічних досліджень, експертних психологічних аналізів тощо. Однак українське кримінальне процесуальне законодавство поки що не повною мірою враховує такі механізми, що може ускладнювати доведення винуватості або невинуватості особи [8].

Не менш важливим питанням є використання спеціальних знань у доказуванні, зокрема проведення експертиз. Велика кількість проваджень залежить від висновків судових експертів, проте в умовах недостатньої матеріально-технічної бази, дефіциту кваліфікованих спеціалістів та перевантаженості експертних установ терміни виконання експертиз значно затягуються, що негативно впливає на розгляд кримінальних справ. Крім того, існують дискусії щодо статусу експертного висновку як джерела доказів, оскільки нерідко суди розглядають його як дорадчий, що створює додаткові проблеми для доказування у складних кримінальних провадженнях. Крім того, однією з актуальних проблем доказування є зловживання процесуальними правами сторін. Використання тактики затягування процесу, подання надмірної кількості необґрунтованих клопотань, оскарження процесуальних рішень із метою уникнення відповідальності або дискредитації доказової бази є досить поширеною практикою. Це ускладнює процес доказування, призводить до тривалого розгляду кримінальних проваджень та може негативно впливати на справедливість правосуддя [5].

Отже, доказування у кримінальних провадженнях є багатограним процесом, що вимагає комплексного підходу до вирішення проблем допустимості, належності та достовірності доказів, застосування спеціальних знань, оцінки цифрових доказів, використання новітніх методів дослідження та усунення процесуальних зловживань. Вдосконалення кримінального процесуального законодавства, підвищення кваліфікації слідчих, прокурорів та суддів, упровадження новітніх технологій у процес доказування є необхідними умовами для підвищення ефективності кримінального судочинства та забезпечення дотримання принципів справедливості та правової визначеності.

Висновки. Проблеми доказування у кримінальному провадженні залишаються одними з найбільш актуальних аспектів кримінального процесу, оскільки саме від оцінки доказів залежить справедливість судових рішень. Аналіз показав, що питання належності та допустимості доказів нерідко стають предметом дискусій у судовій практиці, а їх оцінка ускладнюється процедурними порушеннями, процесуальними маніпуляціями та швидким розвитком цифрових технологій. Одним із головних викликів є використання цифрових доказів, що потребує вдосконалення механізмів їхньої автентифікації, фіксації та оцінки. Оскільки електронні докази легко піддаються зміні, маніпуляції та знищенню, необхідно застосовувати сучасні методи криптографічного аналізу, хешування та блокчейн-технологій для підтвердження їхньої цілісності. Недостатня нормативна регламентація використання цифрових доказів може призвести до труднощів із їх допустимістю у суді, що вимагає оновлення кримінального процесуального законодавства.

Важливою проблемою є й тактика маніпулювання допустимістю доказів, що застосовується у кримінальному процесі. Використання формальних процесуальних порушень, подання альтернативних доказів, які суперечать матеріалам справи, навмисне затягування процесу через оскарження процедурних дій може суттєво впливати на результат судового розгляду. Впровадження ефективних механізмів контролю за процесуальними діями, підвищення рівня професійної підготовки суддів та слідчих, використання передових цифрових технологій для фіксації та збереження доказів сприятиме зниженню рівня маніпуляцій та підвищенню ефективності кримінального судочинства. Таким чином, вдосконалення процесу доказування у кримінальних провадженнях потребує комплексного підходу, що включає законодавчі зміни, посилення ролі технологій у кримінальному процесі, використання міжнародного досвіду у сфері доказування, а також підвищення рівня кваліфікації слідчих, суддів та експертів. Це сприятиме забезпеченню справедливого правосуддя та підвищенню довіри до кримінально-правової системи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Kerr, S. (2020). Authenticating Digital Evidence: Legal Standards and Technical Challenges. *Digital Law Review*, 8(3), 112–125.
2. Kershaw, A. (2019). *Digital Forensics and the Law: Investigating E-Crime*. London: Routledge.
3. Mason, J. (2017). *Electronic Evidence in Criminal Investigations*. Oxford: Oxford University Press.
4. Білорус, І. А. (2022). Особливості оцінки електронних доказів у кримінальному процесі України. *Юридичний вісник України*, 2(94), 34–39.
5. Білоус, В. П. (2020). Доказування у кримінальному провадженні: теоретико-прикладні аспекти. Харків: Право.
6. Глотов, П. П. (2019). Процесуальні засади допустимості доказів у кримінальному судочинстві. *Вісник кримінального судочинства*, 4, 18–23.
7. Капліна, О. Г. (2018). Теоретичні основи допустимості доказів у кримінальному процесі. *Часопис Київського університету права*, 2, 66–70.

8. Крикун, В. В. (2024). ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ДОКАЗУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ ЗА ФАКТАМИ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНИХ ПРИГОД. ПРАВОВІ НОВЕЛИ, 42. URL: http://legalnovels.in.ua/journal/22-2_2024/22-2_2024.pdf#page=42
9. Мельник, О. В. (2021). Цифрові докази у кримінальному процесі: проблеми допустимості та автентичності. Правова держава, 32, 88–94.
10. Шокало, Н. В. (2021). Цифрові технології у кримінальному процесі: виклики та перспективи. Юридичний науковий електронний журнал, 5, 120–125.
11. Шумило, М. Є. (2017). Допустимість доказів у кримінальному провадженні: теорія та практика. Київ: Наукова думка.

REFERENCES

1. Kerr, S. (2020). Authenticating Digital Evidence: Legal Standards and Technical Challenges. Digital Law Review, 8(3), 112–125.
2. Kershaw, A. (2019). Digital Forensics and the Law: Investigating E-Crime. London: Routledge.
3. Mason, J. (2017). Electronic Evidence in Criminal Investigations. Oxford: Oxford University Press.
4. Bilorus, I. A. (2022). Osoblyvosti otsinky elektronnykh dokaziv u kryminalnomu protsesi Ukrainy. Yurydychnyi visnyk Ukrainy, 2(94), 34–39.
5. Bilous, V. P. (2020). Dokazuvannia u kryminalnomu provadzhenni: teoretyko-prykladni aspekty. Kharkiv: Pravo.
6. Hlotov, P. P. (2019). Protsesualni zasady dopustymosti dokaziv u kryminalnomu sudochynstvi. Visnyk kryminalnoho sudochynstva, 4, 18–23.
7. Kaplina, O. H. (2018). Teoretychni osnovy dopustymosti dokaziv u kryminalnomu protsesi. Chasopys Kyivskoho universytetu prava, 2, 66–70.
8. Krykun, V. V. (2024). PROBLEMNI ASPEKTY DOKAZUVANNIA U KRYMINALNYKH PROVADZHENNIakh ZA FAKTAMY DOROZHNO-TRANSPORTNYKH PRYHOD. PRAVOVI NOVELY, 42. URL: http://legalnovels.in.ua/journal/22-2_2024/22-2_2024.pdf#page=42
9. Melnyk, O. V. (2021). Tsyfrovi dokazy u kryminalnomu protsesi: problemy dopustymosti ta avtentychnosti. Pravova derzhava, 32, 88–94.
10. Shokalo, N. V. (2021). Tsyfrovi tekhnolohii u kryminalnomu protsesi: vyklyky ta perspektyvy. Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal, 5, 120–125.
11. Shumylo, M. Ye. (2017). Dopustymist dokaziv u kryminalnomu provadzhenni: teoriia ta praktyka. Kyiv: Naukova dumka.

Shevchenko Vadym Ivanovych
(Postgraduate student of PVNZ "European University")

TITLE OF THE ARTICLE

Abstract. *The article examines problematic aspects of evidence in criminal proceedings with a focus on the issues of relevance, admissibility and evaluation of evidence. Particular attention is paid to the challenges associated with the use of digital evidence, its authentication, preservation and admissibility in court proceedings. The issue of manipulating the admissibility of evidence as a tactical tool of the parties to criminal proceedings is considered, in particular through challenging the procedural order of obtaining evidence, submitting alternative materials and using procedural violations to exclude the evidentiary base. The problems of evaluating electronic evidence in criminal proceedings are analyzed, including the authenticity of digital data, verification of their source of origin, preservation of integrity and prevention of falsification. It is determined that the effective use of digital technologies, international standards of evidence and improvement of criminal procedural legislation are key factors in improving the quality of criminal proceedings.*

Keywords: *evidence, evidence admissibility, digital evidence, criminal proceedings, evidence manipulation, forensic examination.*